

Rabbi Mandel Partnership Dedicated
לזכות רפואה וישועה מרדכי בן שרה רינה
לזכות ר' מאיר בן לאה

BITACHON WEEKLY

וארא

MENUCHAS HANEFESH

NOTHING IS IMPOSSIBLE

THE KEY TO ANSWERED TEFILLOS

THE POWER OF POSITIVE THINKING

RECOGNIZING YOUR POTENTIAL

by Rabbi Yehuda Mandel

To receive Bitachon Weekly by email send a request
to: weeklybitachon@gmail.com

And now in Spanish bitajonsemanal@gmail.com

For Dedications call
(732) 363 – 1180

The Weekly Vaad can be heard

on Kol Halashon
(718) 906 – 6400
Option 1, 4, 93

www.kolhalashon.com

And now available on:

Bitachon Hotline
"A Life of Bitachon"
(732) 719 – 3898

Rabbi Mandel can also be heard on Kav Hashgacha Pratis 518-613-0140
Yiddish #122 Hebrew #222 English #322

The new edition of Bitachon Weekly is researched and edited by
Rabbi Yaakov Shur

לזכרון עולם בהיכל ה'

לזכר נשמות

נחמן בן זאב קהת משה
יטלא בת יהודה
אהרן בן יהודה אריה הכהן
טאבא בת ביילא
שרגא פייבל בן משה יוסף
גבריאאל בן פנחס
רחל בת נחמן
משה בן פנחס

לזכותן של

שרה יהודית בת ביילא
חיה פערל בת ביילא

BITACHON WEEKLY

פרשת וארא תשפ"ה

IN THIS ISSUE

- ALWAYS LOOK UPWARDS TO *SHAMAYIM*
- THE WORST KIND OF HOSTAGE IS SOMEONE WHO IS A HOSTAGE TO HIS OWN *YETZER HARA*
- *AVODAS HASHEM* IS FUN AND *GESHMAK* AND RELAXED
- *YIRAS SHAMAYIM* AND CLOSENESS TO HASHEM BRINGS A PERSON TO *GADLUS*
- BEING DIRECTLY INVOLVED IN HASHEM ALWAYS BRINGS LOADS OF *RACHAMIM*
- BESIDES *EMUNA* IN HASHEM, WE NEED TO BELIEVE IN OUR CAPABILITIES OF GROWTH
- THE *TORAH* HAS SENSITIVITY TO THE UNDERDOG AND THE ONE WHO HAS PAIN
- BEING A *BAAL YISSURIM* IS A TREMENDOUS ASSET WHICH SHOULDN'T BE UNDERESTIMATED
- THE *TORAH* WANTS US TO UNDERSTAND PEOPLE, AND NOT BE *M'VATEL* THEM OR LOOK DOWN AT THEM
- A HUMAN BEING CAN BECOME GREAT LIKE HASHEM
- YOHRZEIT OF THE MASHGIACH, R' MATISYAHU SALOMON ZATZAL
- STORIES OF NOVARDOK

פרשת וארא

חטאתי הפעם ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים ט כז

Always Look Upwards to Shamayim

After *Makkas Barad*, *Paroh* threw up his

hands in defeat and said: ה' הצדיק Hashem is right! The *Meforshim* note¹ that this is the only *Makka* where *Paroh* said such things. Why is *Barad* special? *Mitzrayim* is a country that never has rain or hail. (*Rash"i*). *Chazal* say³ that *Seder Zera'im* is called *Emuna*, since a farmer always looks up to *Shamayim* for the rain he needs for his crops. But *Mitzrayim* lives off the Nile River. **

Instead of looking up, they look down.

This explains why the *Mitzri'im* became:

The more you deal directly with Hashem, the sweeter your life will be

immoral without *Yiras Shamayim*.

They are strictly *Olam HaZeh'niks*. And it was while we were in *Mitzrayim* that we fell into:

the 49 levels of *Tum'ah*. *Mitzrayim* also means *Meitzar*, a boundary, i.e. they are *M'tzum'tzam* (confined) and cannot pull out of their *Yetzer Hara* which they are addicted to. They are in the jail of their *Yetzer Hara*. ***

The Worst Kind of Hostage Is Someone Who Is a Hostage to His Own Yetzer Hara

Perhaps, when the *Torah* says by *Makkas B'choros* that: הַבְּכוֹר הַשְּׂבִי the firstborn in captivity will also die, שְׂבִי can be

¹ תנחומא (בובר וארא אות כ) הַגְּנִי מִמַּטִּיר קֶעֶת מִחַר בְּרַד כְּבֹד מֵאֵד וְגו', וְעַתָּה שְׁלַח הַעַז אֶת מִקְנֶךָ וְגו' (ט יח-ט). אמרו רבותינו **בכל המכות לא אמר פרעה ה' הצדיק אלא במכת ברד בלבד**, למה, אדם שהוא מבקש להלחם עם חבירו ולנצח אותו, פתאום הוא בא עליו, והורגו ונטל כל מה שיש לו, אבל הקב"ה אמר לפרעה, וְעַתָּה שְׁלַח הַעַז אֶת מִקְנֶךָ וְגו', באותה שעה אמר ה' הצדיק.

² רש"י בפרשת ויגש עה"פ וְיָבֵרְךָ יַעֲקֹב אֶת פְּרַעֲהַ (מז י) כדרך כל הנפטרים מלפני שרים מברכים אותם ונוטלים רשות ומה ברכה ברכו שיעלה נילוס לרגליו **לפי שאין מצרים שותה מי גשמים אלא נילוס עולה ומשקה ומברכתו של יעקב ואילך היה פרעה בא אל נילוס והוא עולה לקראתו ומשקה את הארץ (תנחומא).**

וברש"י על ספר ישעיה עה"פ וְהָיָה בְיוֹם הַיְשָׁרָה ה' לְצִבּוֹב אֲשֶׁר בְּקֶצֶה יְאִרֵי מִצְרַיִם (ז י) יִשְׁרָק ה' - ירמוז להם שיתקבצו. לְצִבּוֹב - חיילות רבות כצבובים מארץ מצרים יבואו עם סנחריב. יְאִרֵי מִצְרַיִם - לפי שכל ארץ מצרים עשויה יאורים **שאינ הגשמים יורדים שם אלא נילוס עולה ומשקה.**

ושם עה"פ וְנִשְׁתוּ מֵיִם מֵהַיָּם וְנָהָר יִחַרֵב וְיִבֶשׂ (יט ה) וְנִשְׁתוּ מֵיִם מֵהַיָּם - ונחרבו מים מן הים. וְנִשְׁתוּ - לשון השאת והשָׁבַר (איכה ג מז) לפי שכל שבח ארץ מצרים ע"י נילוס הוא **שאינ גשמים יורדים שם אלא נילוס עולה ומשקה אותה** דרך יאורים העשויים בידי אדם, לפיכך הוא מדמה פורענות שלה ליובש יאורים. וְנִשְׁתוּ מֵיִם מֵהַיָּם - ולא יחזיר הים את נילוס לאחוריו וירד נילוס לתוכו ולא יעלה וישקה את מצרים. וְנָהָר - זה נילוס.

וברמב"ן עה"פ הַגְּנִי מִמַּטִּיר קֶעֶת מִחַר בְּרַד כְּבֹד מֵאֵד אֲשֶׁר לֹא הָיָה כְּמֵהוּ בְּמִצְרַיִם לְמֵן הַיּוֹם הַיּוֹסֵדָה וְעַד עַתָּה (ט יח) בעבור שאמר הכתוב אֲשֶׁר לֹא הָיָה כְּמֵהוּ בְּמִצְרַיִם לְמֵן הַיּוֹם הַיּוֹסֵדָה, ושנה ואמר עוד (להלן פסוק כד) כְּבֹד מֵאֵד אֲשֶׁר לֹא הָיָה כְּמֵהוּ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאֵז הַיְתָה לְגוֹי, ירמוז כי יש מקומות אחרים בעולם שירד עליהם כן, כענין וְה' הִשְׁלִיךְ עֲלֵיהֶם אֲבָנִים גְּדֹלוֹת מִן הַשָּׁמַיִם (יהושע י יא), או כענין סדום גפרית ומלח ואש, אבל **בארץ מצרים שאין הגשמים יורדים ולא הברד היה פלא גדול בה.**

³ שבת לא א, אמר ריש לקיש, מאי דכתיב (ישעיה לג ו) וְהָיָה אֱמוּנַת עֲתִיךָ חֹסֶן יְשׁוּעַת חֲכַמְתָּ וְדַעַת וְגו', **אמונת זה סדר זרעים** (מפרש בירושלמי **שמאמין בחי העולמים וזורע**. תוספות) עתיך זה סדר מועד, חסן זה סדר נשים, ישועות זה סדר מזיקין, חכמת זה סדר קדשים, ודעת זה סדר טהרות, ואפילו הכי יִרְאֵת ה' הִיא אוֹצְרוֹ (הוא המשך הפסוק בישעיה שם).

ויש לציין לשון הגמ' בתענית ח א, אמר רבי אמי, **אין גשמים יורדין אלא בשביל בעלי אמונה**, שנאמר (תהלים פה יב) אֶמֶת מֵאֲרָץ תִּצְמַח וְיִצְדַק מִשָּׁמַיִם נִשְׁקָף. (כן הוא גירסת רבינו חננאל, וכן הביאו האברבנאל בפרשת תצוה עה"פ וזה אשר תעשה על המזבח, כט לח. ולפיניו בגמרא הגירסא "בעלי אמונה". אבל הכונה אחד הוא).

a *Remez* for the unfortunate situation of all *Mitzri'im*. They are hostages to their *Yetzer Hara* which is the worst kind of hostage. I have met several people who are addicted to *Ta'avos*, and need to have a special program for the rest of their lives. They are terribly depressed. ****

We were under the: לחץ pressure of *Mitzrayim*, confined and unable to budge, *Rachmana Litzlan*. We were in a *Matzav* of: וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל טוֹב וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל טוֹב being short winded, which means the opposite of relaxed and broadmindedness. We were trapped in *Tumas Mitzrayim*. And Hashem took us to a place which is: אֶרֶץ טוֹבָה וְרַחֲבָה אֶרֶץ זָבֹת חֶלֶב wide and relaxed. *Moshe* told *Paroh*: כִּי חָג ה' לָנוּ טוֹב "We are leaving *Mitzrayim* to have a *Yom Tov*". What does a *Yom Tov* have to do with *Yetzias Mitzrayim*? *****

Avodas Hashem Is Fun and Geshmak and Relaxed

Don't we just want to leave *Mitzrayim*, our: place of slavery? Why is having a *Yom Tov* part of leaving? Because a *Chag* is fun and *Geshmak* and relaxed. This is what *Avodas Hashem* really is, like it says: אִין לָךְ the "true" free man is the person who learns (and follows) the *Torah*, which is: מְשַׂמְחֵי לֵב תְּהִלִּים טוֹב (brings joy to your heart). We also left the

A Baal Bitachon realizes that he's dealing with Hashem, the Mekor HaRachamim, and even in a most precarious Matzav he's thinking of having a great time also!

country that never has rain, and never connects to *Shamayim*. They never look up. Perhaps this is why in the *Midbar* we had the *Mon*, which is *Lechem Min HaShamayim*. *****

Also, it is interesting that the meek sheep was actually a god in *Mitzrayim*, and a sheep is a kosher and nonaggressive creature. And we had a *Mitzva* to *Shecht* their god in front of them. We can suggest that being meek and unable to do as you wish is the exact *Yetzer Hara* of *Mitzrayim*. A sheep has no mind of its own. It just follows. *****

This is a "*Mitzri*" who is in a "*Meitzar*", boundary mode, since he's trapped by his *Yetzer Hara*. And we *Shecht* our *Yetzer Hara* before their eyes, and we are called: צְבָאוֹת ה' army men. Why when we leave *Mitzrayim*, are we suddenly army men? Who are we fighting? The *Yetzer Hara*! A

strong soldier is the opposite of a docile sheep. A soldier is a symbol of power. And we left *Mitzrayim*: חַמְשֵׁים בְּשֵׁלַח יָגִיד with arms! *****

Barad was a *Makka* that came directly from *Shamayim*. *Tosafos* in *Taanis* says⁴ that Hashem doesn't put His name on any evil that goes on in this world. All evil in this world, although from *Shamayim*, comes indirectly. Normally, this would apply to the *Makkos* (which were a punishment. *Mishna*⁵).

⁴ תוספות במסכת תענית (ג א, ד"ה ואילו טל לא מיעצר) ועוד מצאתי, כשאמר וְעַל כָּל הָאֶרֶץ יְהִי טַל (שופטים ו לט) כתיב (שם פסוק מ) וַיַּעַשׂ אֱלֹקִים כֶּן, וכשאמר (שם פסוק לז) טל יְהִי עַל הַגֶּזֶה לְבַדָּה וְעַל כָּל הָאֶרֶץ חֶרֶב, כתיב (פסוק לח) וַיְהִי כֵן, ולא הזכיר בזה הש"י, וטעמו אשר אומר כי הוא זה, כִּי אִין הַש"י מְזַכֵּר שְׁמוֹ עַל הַרְעָה, כי אם יהיה חורב על כל הארץ היתה רעת יושבי בה, וכתוב (יתרו כ כא) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזְכִּיר אֶת שְׁמִי אֲבֹא אֵלַיךְ וּבְרַכְתִּיךָ, אבל כשאמר על כל הארץ יהיה טל, כתיב ויעש אלקים, וכדומה לזה (בראשית א ה) וַיִּקְרָא אֱלֹקִים לְאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה, וגבי חשך לא הזכיר השם יתברך, וכן בחמשה דברות אחרונות (יתרו כ יג-יד) מלא תרצח ואילך לא הזכיר הש"י, הכל הולך אל מקום אחד. משל למלך שבנה דירה נאה, והניח לצייר מגינו לפני כל חדרי הבית זולתי בית הכסא מקום הטינוף.

⁵ משנה עדיות (ב י) אף הוא היה אומר חמשה דברים של שנים עשר חדש. משפט דור המבול, שנים עשר חדש. משפט איוב,

However, the *Mitzri'im* were *Zoche* to one unusual *Makka* that came directly from *Shamayim*. It was loaded with *Rachamim*, since it came directly from Hashem. *****
 The *Chizkuni* asks⁶ why only by *Barad* it says: "העז את מקנך טיט" "go protect your cattle", and not by *Dever*. We can suggest that *Barad* was a *Makka* full of *Rachamim*, where a person is free and has free will. This *Makka* comes directly from *Shamayim*, which is total goodness and *Simcha*, like it says: עז וְחַדְוָה Hashem is total goodness and *Simcha*. This is the only *Makka* that gave the *Mitzri* free will. He could be a: הַיָּרֵא אֶת דְּבַר ה' ט כ person who fears Hashem, and save his animals. *****

This is also a unique *Makka* where only the: פְּשֵׁתָהּ flax and: שְׂעוּרָה barley were hit, since they were ripe and in their stalks. The: חֲטָה וְכַסְמֹת wheat and spelt were not hit, because they were still soft and late to ripen. Rabbi Akiva Eiger says⁷ that this was a *Remez* to *Paroh* that the strong standing crops which symbolize *Ga'ava* get killed. But the soft ones who give in, like reeds which bend, remain alive. Again, the

*A person
 who is
 Mis'gaber
 on his
 Yetzer feels
 strong and
 high and
 self-
 confident*

Rachamim-Makka gives a chance to be saved. *****

This fits in beautifully to the beginning of the *Makka* where Hashem said to *Paroh*: עוֹדָךְ "You're still a big shot?" So *Barad* has varying effects on both the crops and the people affected by it. When a *Makka* comes directly from Hashem, then you have *Rachamim* mixed with *Din*, and you have a *Paroh* finally saying: ה' הַצְדִּיק Hashem is right! *****

Yiras Shamayim and Closeness to Hashem Brings a Person to Gadlus

A *Mitzri* isn't used to looking upwards to *Shamayim*, and this is a *Yeshua* for him. It is also unique in that *Moshe* went up to *Shamayim* to cause the *Makka*. וַתַּחֲסְרוּהוּ מְעַט An *Adam* is almost like Hashem Himself, since he has free will. וַיֵּאֱמִינוּ בֵּה' וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ יֵד לא They believed in Hashem, and in His servant, *Moshe*. Hashem wants up to believe in our great powers that all mankind has, and *Moshe* is the epitome of *Gadlus HaAdam*. *****

The *Alter* of *Novardok* in *Madregas HaAdam* speaks about⁸ *Yaakov Avinu*, and how the

שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ. מִשְׁפֵּט הַמִּצְרִיִּים, שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ. מִשְׁפֵּט גֹּג וּמִגֹּג לְעֵתִיד לְבוֹא, שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ. מִשְׁפֵּט רְשָׁעִים בְּגִיהוֹנִים, שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ, שְׁנֵאמַר (ישעיה 10) וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ בְּחֹדֶשׁוֹ. רַבֵּי יוֹחֲנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר, מִן הַפֶּסֶח וְעַד הַעֲצָרֹת, שְׁנֵאמַר וּמִדֵּי שְׁבַת בְּשַׁבְּתוֹ.

⁶ חִזְקוּנִי עַה"פ וְעָתָה שְׁלַח הַעֵז אֶת מִקְנֶךָ (ט יט) מֵה שְׁלַח הַעֵז מִשֵּׁה אֶת פְּרֵעָה בְּמַכַּת דְּבַר לּוֹמֵר שְׁלַח הַעֵז אֶת מִקְנֶךָ כְּמוֹ שְׁעֵשֶׂה בְּמַכַּת בְּרַד, י"ל פִּירֵשׁ לָךְ הַעֵז אֶת מִקְנֶךָ וְהִירָא אֶת דְּבַר ה' בְּקֵלָה, וּמִמֶּנָּה תִּבִּין שְׁנֵאמַר כֵּן בְּחִמּוּרָה. ד"א מֵה שְׁלַח הַתָּרָה בּוֹ עַל הַדְּבַר לְפִי שֶׁהַדְּבַר לֹא הָיָה רַק עַל הַבְּהֵמוֹת, וְהַבְּרַד הִכָּה אֶת אָדָם וּבֵהֵמָּה.

⁷ דְּרוּשֵׁי וְחִדּוּשֵׁי רַבֵּי עֲקִיבָא אֵיגַר עַל הַתּוֹרָה (הוֹצֵאת מִכּוּן דַּעַת סוֹפֵר, מֵהַדּוּרָא מוֹרְחַבֵּת שְׁנַת תַּשְׁסֵט, עַמ' מַט) עַה"פ וְאָתָּה וְעַבְדְּךָ יְדַעְתִּי כִּי טָרָם תִּירָאוּן מִפְּנֵי ה' אֱלֹקִים וְהַפְּשָׁתָה וְהַשְׁעָרָה נִכְתָּה כִּי הַשְׁעָרָה אָבִיב וְהַפְּשָׁתָה גְּבַעַל וְהַחֲסָה וְהַכְּסָמֹת לֹא נִכְּוּ כִּי אֶפְיֻלֹת הִנֵּה (ט ל-לב) רַבִּים שָׁאֲלוּ אֵיזָה שִׁיכוּת יֵשׁ לְהַפְסוֹק הַזֶּה כֵּן. וְיֵשׁ לְפָרֵשׁ כִּי זֶה הַמִּשְׁךְ מֵתוֹכַחַת מִשֵּׁה רַבִּינוּ ע"ה, שְׁאֵמַר לְפָרֵעָה יְדַעְתִּי כִּי טָרָם תִּירָאוּן מִפְּנֵי ה' אֱלֹקִים, וְכִפְרוּשׁ רַש"י שֶׁלֹּא יֵאֱמִין וְיִחְזוֹר וְיִתְחַרֵּט עוֹד הַפֶּעַם, וְגֵאוּתוֹ גֵּרְמָה לוֹ זֹאת, וְרִמְזָה לוֹ מֵרַע"ה כִּי גֵאוּת אָדָם תִּשְׁפִּילֵנוּ (מִשְׁלִי כַּט כג) וְיִבּוֹא שֶׁבֵר לְגֵאוּנוֹ, וְלֵהִיפֹךְ הָעֲנוּהַ תִּגְבִּיֵהוּ לְמַעֲלָה רֹאשׁ וְיִרוּם כְּבוֹדוֹ. וְהִבִּיא רֵאִיָּה לְהַשְׁעֵרְתוֹ כִּי כֵן הוּא כִּי הַפְּשָׁתָה וְהַשְׁעוּרָה מִפְּנֵי שֶׁהֵם גְּבַעוּל וְעוֹמֵדֵת בְּקִשְׁיָה נִכּוּ מֵהַבְּרַד, לֹא כֵן הַחֲסָה וְהַכּוֹסְמֹת שֶׁאֶפְיֻלוֹת הִנֵּה יַעֲן שֶׁהֵיוּ קִטְנִים לֹא נִכּוּ, וּמִזֶּה נִקַּח מוֹסֵר לְאַחֲזוֹ בְּמַדַּת הָעֲנוּהַ וְזֹאת לֹא יוֹכָה כְּמוֹ הַחֲסָה וְהַכּוֹסְמֹת. וְהַבֵּן.

⁸ סֹפֵר מִדְּרַגַּת הָאָדָם (מֵאֱמָרֵי הַסַּבָּא מִנְּבוֹהֵרְדוֹק, רַבֵּי יוֹסֵף יוֹזֵל הוֹרְבִיץ צִלְל"ה), הוֹצֵאת חֲדָשָׁה יְרוּשָׁלַיִם תַּשְׁס"ב. מֵאֱמָר דְּרַכֵּי הַבְּטַחוּן פֶּרֶק ב', עַמ' קֶפֶט) וְהָעֵנִין הוּא פְּשׁוּט, ה' צֶלֶךְ (תְּהִלִּים קַכָּא ה) מֵה הַצֵּל הַזֶּה אִם אֶתָּה מֵרָאה לוֹ יֵד אִף הוּא מֵרָאה לָךְ יֵד, וְאִם אֶתָּה מֵרָאה לוֹ אִצְבַּע אִף הוּא מֵרָאה לָךְ אִצְבַּע. כֵּן הָאָדָם בְּבַטְחוּנוֹ, הַמְעַמִּיד אֶת עַצְמוֹ בְּדַעְתּוֹ וְהַסְכֵּמְתוֹ לְמַעֲלָה מֵהַסִּיּוּבוֹת

whole *Tevah* (nature) of the world is: נָכַנַע submissive to a *Baal Bitachon*. By **Makkas Barad, Moshe was on top of Shamayim causing the Makka, to show a: דוגמה model of the greatness of man, who uses his free will and how he rules the Tevah (nature).** *****

Notice all the: קולות noises and fire inside the *Barad*. We can suggest that the: קולות noises cause *Yiras Shamayim*, similar to the: קולות noises of *Har Sinai* (לבלתי תתקטאו יתרו כ"ז) and the: קול *Shofar* of *Elul* and *Rosh Hashanah*. And the *Ramban* says⁹ that you'll have *Yiras Shamayim* from seeing this: אש הגדולה great fire at *Har Sinai*. *****

Being Directly Involved in Hashem Always Brings Loads of *Rachamim*

So the entire *Makkas Barad* was a *Chesed*, since it came directly from Hashem. (After the

Ma'aseh Eigel, a *Malach* got involved as a punishment, since being directly involved in Hashem always brings loads of *Rachamim*). With *Makkas Barad*, *Paroh* got himself an *Elul* and a *Har Sinai* experience, which helped him do *Teshuva* more than any other *Makka*. *****

R' Shach *Zatzal* would always quote the *Rambam*, who says¹⁰ that he'd rather teach *Emuna* than any other form of learning *Torah*. This makes you directly involved with Hashem, and you have much more *Rachamim* in your life. *****

The *Malbim* in *Sefer Yirmiyahu* says¹¹: ברוך הגבר אשר יבטח בה' "Blessed is the man who trusts in Hashem" means that you get a special *Bracha* when

you have *Bitachon* only in Hashem without any *Hishtadlus*. He says the same thing¹² in

Becoming great in Emuna and Bitachon is by far #1.

No matter what those foolish Olam-HaZeh-oriented people say, YOU are on TOP! Not all those Mutzlachim, whether in Ruchaniyus or Gashmiyus

(פי', הטבע), אזי ישיג צרכיו בסבות רחוקות ונעלמות אף שהוא דרך פלא. וביד כל אחד ואחד לעמוד חזק בדעתו וסמיכות לבו ונפשו בבטחונו, ולהשביע נפשו במנוחה שלמה, וכל אשר יחסר לו יגיע לו מאליו. (ושם פרק ג, עמ' קצ) וזה שאמר המדרש: ויאמר אלי מלאך האלקים בהלום יעקב ואמר הנני (ויצא לא יא) לו ולדורות, שאין לך דור שאין בו כיעקב (ב"ר עד ג), אף על פי שמדרגת יעקב בבטחון היתה כל כך גבוהה, עד שכל הטבע היתה משעובדת לו, כמו שיאות ליעקב, ולא היה ביכולתו של לבן עם ערמוניותו להפסיד ליעקב כלום וכו', הרי נתברר לנו מזה עד כמה הגיעה מדרגת בטחונו, להיות כל כך חזק בדעתו וסמיכות לבו על ה', שאף שהחליף לבן משכורתו עשרת מונים וכו', בכל זאת היה מסכים לה'פסק' של לבן, והיה חזק בבטחונו שלא יפסיד כלום, ושאין הצבע נחשב לגמרי שיגיע לו נזק או תועלת על ידה, אחר שהיה בוטח בה', והיה תקיף בדעתו שהבטחון בה' יכריע הכל לטובתו, ולא התפעל כלום אף אם החליף משכורתו עשרת מונים. ויתכן שזהו מה שרמזו חז"ל במאמרם "לו ולדורות, שאין לך דור שאין בו כיעקב" (ב"ר עד ג) ללמדנו שבאמת ביכולת כל אדם להגיע למדרגת הבטחון בלי שום סיבה כלל.

⁹ הרמב"ן בפרשת יתרו עה"פ כי לבעבור נסות אתכם בא האלקים ובעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תתקטאו (כ"ז) או יאמר, שתהיה על פניכם יראת האש הגדולה הזאת ולא תחטאו מיראתכם ממנה.

¹⁰ הרמב"ם בפירושו למשניות (סוף מסכת ברכות) ואין זה מקום להביא שם הדבר הזה, לולי אשר כוונתי כשיבא זכר דבר בענין האמונה, לבאר בו מעט כי יקר בעיני ללמד עיקר מעיקרי הדת והאמונה יותר מכל אשר אלמדהו.

¹¹ פירוש המלבי"ם לספר ירמיה עה"פ ברוך הגבר אשר יבטח בה' ויהיה ה' מבטחו (י"ז) ברוך הגבר אשר לא לבד שיבטח בה', כי גם יהיה ה' מבטחו, כי הבוטח בה' שיושיעהו ע"י אמצעים טבעיים, הגם שיבטח בה', בכ"ז ה"מבטח" שלו (היינו הדבר שעל ידו יושג בטחונו) אינו ה' רק האמצעים הטבעיים, שמקוה שעל ידם יושיעהו ה'. והגם שאינו ארוך אחר שבוטח בה', אינו ברוך ג"כ, רק אם יבטח בה' שיושיעהו בלא שום אמצעי כלל, עד שה' הוא גם המבטח שלו, היינו הדבר שבו יושג בטחונו.

¹² פירוש המלבי"ם לספר תהלים עה"פ אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו ולא פנה אל רהבים ושטי קרב (מ ה) אשרי, אושר הגבר הוא אם שם ה' מבטחו, ר"ל כי יש בוטח בה' שיושיעהו ע"י אמצעים טבעיים, שהאיש הזה הגם שבוטח בה', אין ה'

Sefer Tehilim on the *Passuk*: אֲשֶׁרִי הַגִּבֹּר אֲשֶׁר ה' מְבַטְחוּ תהלים מ ה *Bitachon* only in Hashem, you are: אֲשֶׁרִי truly fortunate. How important it is to **spend extra time alone with Hashem, or learning *Shaar HaBitachon*. You are in a different world, and you don't suffer like other people. And you can become quite a *Baal Mofes* (miracle worker).** *****

Besides *Emuna* in Hashem, We Need to Believe in Our Capabilities of Growth

Makkas Barad turned a lowly *Mitzri* into a: יָרָא אֶת דְּבַר ה' a person who fears Hashem. It was like a *Har Sinai*, with: קולות noises and: אֵשׁ אֲשׁ fire, and *Moshe* on top of *Har Sinai* as an example of what a human can become. We can perhaps suggest that *Moshe* was an example for *Klal Yisroel* by *Har Sinai*, and perhaps for the *Mitzri'im* also. Indeed, he was raised in *Paroh's* palace, and yet he became *Moshe*.

Just as a person needs to be M'chazek in Bitachon, so must he always be M'chazek in holding from himself, and seeing himself as an important and strong Ish. Very often, these two Avodos are what's most needed, especially in our Dor where there is unending low-self-esteem, and people are fragile from lack of Emuna and Bitachon

we can have a model of how great a person can become if he keeps the *Torah* and does *Ratzon Hashem*. וַיֵּאֱמִינוּ בֵּה' They believed in Hashem and in His servant, *Moshe*. **Besides *Emuna* in Hashem, we need to believe in our capabilities of growth.** Perhaps this is why *Moshe* was raised in a lowly *Avoda Zara* palace, to prove how even such a situation can produce a *Moshe*. *****

The *Meforshim* say¹³ that *Amram* married: דִּדְתוּ his aunt, so that *Moshe* should have a: קוֹפֵה שָׁל basket of creepy-crawlies (i.e., distasteful baggage) which would eventually be a sin behind him, similar to *Dovid* who came from *Mo'av*. This makes it easier for all of us to believe that anyone can become great. **So thank Hashem for all the past "garbage" and sins, and super difficulties of your life. They are a sign that *Davka* you are especially loved by Hashem, and even a drop of**

improvement makes you super great.

Davka a human being gave us the *Torah*, so

מְבַטְחוּ, ר"ל שהדבר שמקוה שעל ידו ישיג בטחונו אינו ה', כי הוא בוטח בה' שיושיעהו ע"י מסחרו או השתדלותו שהוא המבטח שלו, שעל ידו מקוה עזר מה', ואין ה' מבטחו, לא כן האיש שאינו משתדל כלל רק ישים ה' גם למבטחו היינו שהוא יבחר לו גם האמצעים לתשועתו, (כמ"ש בְּרוּךְ הַגִּבֹּר אֲשֶׁר יִבְטַח בֵּה' וְהָיָה ה' מְבַטְחוֹ, כמש"פ שם), וְלֹא פָנָה אֶל רֵהָבִים - ר"ל שלא יפנה עם בטחונו בה' שימלא שאלתו באמצעות ענינים טבעיים, או ע"י בני אדם שהם רהבים וְשָׁטִי קָזַב. הרהב הוא התנשאות הרוח יותר על כחו, והכזב הוא הדבר הבלתי מתקיים, והם שני החסרונות שיש בבטחון על האדם, שאין ממש בהם ולא התמדה, כמ"ש בכ"מ.

¹³ חזקוני עה"פ וַיִּקַּח עִמָּרָם אֶת יוֹכָבֵד דִּדְתוּ (ו כ) מה שהסכים הקב"ה שיצא אדם גדול כמשה מלקוחים שעתיד להזהיר עליהם, לפי שאין מעמידים פרנס על הצבור אלא א"כ קופה של שרצים תלויה לו בצוארו פן יתגאה על הצבור, כמו שמצינו בדוד. ובספר תפארת יהונתן (לר' יהונתן אייבשיץ, עה"פ אֵלֶּה רְאִשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם, ו יד, עמ' נד ב) ולמען יהיה בגדר אין ממנין פרנס על הצבור אלא א"כ קופה של שרצים תולה בו לכך נולד מיוכבד דודתו של עמרם והיה פקפוק, ולכן לא נזכר בפירוש שם אמו של משה ואשתו של עמרם מקודם רק בפרשה זו. (וכע"ז כתב בספר לב אריה, להדרשן המופלג ר' יהודה אריה ליב בן יהושע האשקי, נדפס בווילהרמשדארף שנת תלד, פרשת קרח עה"פ לכן אתה וכל עדתך, והחיד"א בספר ראש דוד בפרשת קרח ד"ה ומה טוב ומה נעים).

בְּנֵי רְאוּבֵן וְיִד

The Torah Has Sensitivity to The Underdog and The One Who Has Pain

Only the first three *Shevotim* were mentioned. Some say¹⁴ it's because they didn't say anything when *Yaakov* said: אָפֶם וַיְחִי מֵטָר their wrath shall be cursed. Those who were once cursed, unlike the other 9 *Shevotim* who were blessed, must have felt terrible. So the *Torah* only mentions them and not any other *Shevet*, as if they are the only important *Shevotim*. **

We see the *Torah's* sensitivity to the underdog and to the one who has pain. Similarly, *Shaul* lost his *Malchus* לְרַעַף הַטּוֹב מִמֶּךָ ש"א טו כח: to "someone better than you", which was *Dovid*. *Chazal* say¹⁶ that because of this, in the time of *Achashveirosh* it says: וּמִלְכוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרַעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה אִסְתֵּר א יט *Vashti* lost her *Malchus* to "someone better than her", i.e., to *Esther*, who was an *Einikel* of *Shaul*. ***

If you have pain in any area, and you feel left out, or you failed and you are a loser, take heart. Hashem sees you pain, and someday you'll be on top. Like *Ahron* who had: חֲלִישוֹת הַדַּעַת distress since the *Nesi'im*

were better than him with their *Korbanos*, and Hashem told him not to worry, since he'll have the *Mitzva* of lighting the *Menorah*, and: וְשִׁלְךָ גְדוּלָה מִשְׁלֵהֶן "Your portion is better than theirs". ****

Even when a Rasha has pain, like while he embarrasses himself by carrying away a stolen sheep, he pays less when they catch him (Gemara¹⁵) even though he himself made his sin painful!

Being A Baal Yissurim Is a Tremendous Asset Which Shouldn't Be Underestimated

It is interesting how the *Mitzri'im* suffered terribly by the *Makkos* and the *Torah* always rubs it in how: רַק בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר שָׁם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה בְּרֶד only *Eretz Goshen* didn't suffer since the *Yidden* were there; as if the *Yidden* had some merit. The only *Makka* where the *Yidden* actually had a merit was *Makkas B'choros*, since they had two *Mitzvos*; i.e., *Mila* and *Pesach*. What merit did they have during the first 9 *Makkos*? (They had plenty sins, since they were in: מִטְ שַׁעֲרֵי טוּמְאָה 49 gates of *Tum'ah*). We can suggest that the fact that they had suffered so much at the hands of the *Mitzri'im* entitles them to a pain-free situation. *****

This is a *Yesod* all over. וְהֶאֱלָקִים יִבְקֹשׁ אֶת נִרְדָּף Hashem sticks up for the victim. Even if the victim is a *Rasha* and the persecutor is a *Tzaddik*, yet Hashem is on the side of the:

¹⁴ רש"י עה"פ אלה ראשי בית אבותם (ו יד) מתוך שהזקק ליחס שבטו של לוי עד משה ואהרן בשביל משה ואהרן, התחיל ליחסם דרך תולדותם מראובן. (ובפסיקתא גדולה ראיתי לפי שקנטרם יעקב אבינו לשלשה שבטים הללו בשעת מותו, חזר הכתוב ויחסם כאן לבדם לומר שחשובים הם).

וברשב"ם (שם) אלה ראשי בית אבותם, מפרש במכילתא אלו שלשה שבטים שגינה אותם יעקב בעת צוואתו ייחסם עתה הכתוב להודיע שחשובים הם.

¹⁵ ב"ק עט ב, אמר רבן יוחנן בן זכאי, בא וראה כמה גדול כבוד הבריות, שור שהלך ברגליו חמשה, שה שהרכיבו על כתיפו ארבעה.

¹⁶ אסתר רבה (ד ט) אמר ר' חנינא בריה דר' אבהו כתיב (איוב ה יח) כי הוא יכאיב ויחבש ימחץ וידין תרפינה, בלשון שנטלה מלכות מזקנה שאמר לו שמואל (ש"א טו) ונתנה לרעף הטוב ממך, בו בלשון חזרה לו המלכות, הה"ד (אסתר א יט) ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה.

ובמדרש לקח טוב (אסתר שם) ומלכותה יתן המלך לרעותה הטובה ממנה (אסתר א יט) א"ר חנינא ב"ר אבהו, מאי דכתיב (איוב ה יח) כי הוא יכאיב ויחבש, בלשון שמכאיב בה יחבש, בלשון שניטלה המלכות משאול זקנו של אסתר, בו בלשון נתן לה, שנאמר (ש"א טו כח) ונתנה לרעף הטוב ממך, וכאן נאמר לרעותה הטובה ממנה.

victim. (*Chazal*¹⁷). Being a *Baal Yissurim* is a tremendous asset, and it shouldn't be underestimated. Very often, you see how the unfortunate and downtrodden come out ahead. I know a *Ben Torah* who was looked down upon during *Yeshiva* days, since everyone was a bigger *Masmid* than him. In the end, he became very rich, and he supported the *Yeshiva*, and everyone ran to him. *****

The Torah Wants Us to Understand People, And Not Be M'vatel Them or Look Down at Them
STORY

A friend of mine was a *Baal Teshuva*, and he was friendly with the *Bobover Chasidim* in Crown Heights, about 40 -50 years ago. He grew a beard, and he was proud to feel like

R' Shlomo Halberstam of Bobov (right) with R' Yosef Kahanman of Ponivez (left)

one of the *Chasidim*. One day his parents "let him have it", and they forced him to take off his beard. *****

The next *Shabbos*, he came to the *Rebbe's Tisch* embarrassed. The *Rebbe*, R' Shlomo Halberstam *Zatzal*, was an unusual *Tzaddik*,

and much beloved by everyone. He was full of *Simcha* and love and *Ahavas Yisroel*. He realized the problem, and in front of all the *Chasidim* he yelled out: "This *Bachur* still has a beard!" *****

I would even say he has two beards, or 10 or 100, according to *Chazal* who say: לְפִיּוֹם צַעֲרָא אַגְרָא אַבוּת הַ כַּב the reward increases according to your effort. This idea is true in all areas. A

friend of mine went to see a famous *Admor* in *Yerushalayim*, and the *Admor* told him that he sees on him that he has no *Ka'as*. This *Admor* was considered a *Baal Ruach HaKodesh*, who could see through a person. This person told me that it simply wasn't true. *****

He had plenty anger inside him, and could blow his fuse here and there. I told him that the *Admor* was 100% right, since this person came from a very difficult home where: על שְׁלִישֵׁי דְבָרִים הַבֵּית, ועל הפּעס, ועל הפּעס the whole foundation of the house was built on *Ka'as*.

¹⁷ ויקרא רבה (כז ה) וְהָאֱלֵקִים יִבְקֹשׂ אֶת נִרְדָּף (קהלת ג טו) ר' הונא בשם רב יוסף אמר לעולם וְהָאֱלֵקִים יִבְקֹשׂ אֶת נִרְדָּף (קהלת ג טו). אתה מוצא צדיק רודף צדיק, וְהָאֱלֵקִים יִבְקֹשׂ אֶת נִרְדָּף, רשע רודף צדיק, וְהָאֱלֵקִים יִבְקֹשׂ אֶת נִרְדָּף, רשע, וְהָאֱלֵקִים יִבְקֹשׂ אֶת נִרְדָּף, אפי' צדיק רודף רשע, וְהָאֱלֵקִים יִבְקֹשׂ אֶת נִרְדָּף, מכל מקום וְהָאֱלֵקִים יִבְקֹשׂ אֶת נִרְדָּף. רבי יהודה ב"ר סימון אמר בשם ר"י ב"ר נהוראי, לעולם הקב"ה תובע דמן של נרדפין מן הרודפין, תדע לך שכן הוא, שכן הבל נרדף מפני קין, ובחר הקב"ה בהבל, שנאמר (בראשית ד ד) וַיִּשַׁע ה' אֶל הַבֶּל וְאֶל מְנַחֲתוֹ. נח נרדף מפני דורו, ולא בחר הקב"ה אלא בנח, שנאמר (נח ז א) כִּי אֶתְּרָה רְאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בְּדוֹר הַזֶּה. אברהם נרדף מפני נמרוד, ובחר הקב"ה באברהם, שנאמר (נחמיה ט ז) אֶתְּהָ הוּא ה' הָאֱלֹקִים אֲשֶׁר בְּחַרְתָּ בְּאַבְרָם. יצחק נרדף מפני פלשתים, ובחר הקב"ה ביצחק, שנאמר (תולדות כו כח) רְאוּ רְאִינוּ כִּי הִזָּה ה' עִמָּךְ. יעקב נרדף מפני עשו, ובחר הקב"ה ביעקב, שנאמר (תהלים קלה ד) כִּי יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יְהוָה. יוסף נרדף מפני אחיו, ובחר הקב"ה ביוסף, שנאמר (תהלים פא ו) עֲדוּת בִּיהוֹסֵף שְׁמוֹ. משה נרדף מפני פרעה, ובחר הקב"ה במשה, שנאמר (תהלים קו כג) לִוְלִי מִשָּׁה בְּחִירוֹ. דוד נרדף מפני שאול, ובחר הקב"ה בדוד, שנאמר (תהלים עח ע) וַיִּבְחַר בְּדָוִד עַבְדּוֹ. שאול נרדף מפני פלשתים, ובחר הקב"ה בשאול, שנאמר (שמואל א, י כד) הֲרָאִיתֶם אֲשֶׁר בָּחַר בּוֹ ה'. ישראל נרדפין מפני האומות, ובחר הקב"ה בישראל, שנאמר (ראה יד ב) וַבָּרַךְ בָּחַר ה' לְהִיּוֹת לוֹ לְעַם סֻגְלָה. רבי אליעזר ב"ר יוסי בן זמרא אמר, אף בקרבנות כך, אמר הקב"ה: שור נרדף מפני ארי, עז נרדף מפני נמר, כבש מפני זאב, לא תקריבו לפני מן הרודפים אלא הנרדפין, הה"ד (אמור כב כז) שור או קָשָׁב או עֵז כִּי יִגְלַד.

Both of his parents and all his siblings were loaded with anger, but he worked hard on himself, and compared to his past, he was gold. **It is quite possible that this person is much greater than the most Chashuva: סבלינים people who don't get upset, since they never had his background.** *****

He is the real *Savlan* (person who doesn't get upset) who may be considered: נקי וטהור clean and pure, since everything is relative. The *Arizal* told R' Chaim Vital *Zatzal* tremendous *Maalos* about himself that didn't seem to make sense, and he explained to him that everything is relative to the *Dor* and the circumstances, etc. People need to be aware of this basic logical *Yesod*, or else they can spend a lifetime of "self-persecution", **wanting to become what isn't expected from them, and envying people whom they feel are superior to them, when the truth is the opposite!** *****

I know two *Yungerleit* who are far from perfect. One is full of *Ka'as* and *Lashon Hara*, and the other in the area of *Ta'avos*. Yet, after *Yom Tov*, I noticed their faces glowing like they were the biggest *Tzaddikim*. This doesn't reconcile their *Chesronos*, and doesn't excuse *Aveiros*, *Chas V'shalom*. But according to: סברה logic it makes sense that Hashem should make them special, since they are both big *Ovdei Hashem* and try hard to improve.

נתתיך אלקים לפרעה ז א A Human Being Can Become Great Like Hashem

Very often, the greatest Neshamos have unusual difficulties in Torah & other areas. They fight their Yetzer Hara, and don't feel they are winning. But if they keep fighting, they are actually much greater than others who succeed without difficulties

Hashem told *Moshe*: "I have made you a g-d over *Paroh*". This means he was like *Paroh's* boss. However, since the *Torah* gives him such a *Chashuva* name, as if he is the *Borei Olam* (Creator of the world), we can suggest that *Paroh* needed to see that a human being can become great like Hashem. We have a *Mitzva* of: וְהִלַּכְתָּ בְּדַרְכָיו תבא כח following in the ways of Hashem; i.e., to be kind to others like Hashem, and not act like a sadistic *Paroh*. We have already mentioned in this week's *Bitachon Weekly* that *Moshe* was an example for *Paroh*, especially during *Makkas Barad* where it says: נטה את ידך על השמים ט lift up your hand over *Shamayim*, and *Rashi* says¹⁸ that Hashem lifted *Moshe* higher than *Shamayim* to do this *Makka*. **

We can suggest that *Moshe* is an example for people that they can raise themselves higher than the stupidities of *Olam HaZeh* with its *Kin'ah*, *Ta'ava*, and *Kavod*, and live a higher existence, like a *Melech* who is shmeared with oil, a liquid that floats on top. And indeed, the *Rambam* gives¹⁹ *Moshe* as an

example, that every person can become a *Tzadik* like *Moshe Rabeinu*. And *Moshe* gave the *Torah* on *Har Sinai*, and a *Tzaddik* is like

¹⁸ רש"י עה"פ נטה את ידך על השמים (ט כב) לצד השמים. ומדרש אגדה הגביהו הקב"ה למשה למעלה מן השמים.
¹⁹ רמב"ם הלכות תשובה (ה א) רשות לכל אדם נתונה, אם רצה להטות עצמו לדרך טובה ולהיות צדיק, הרשות בידו, ואם רצה להטות עצמו לדרך רעה ולהיות רשע, הרשות בידו (ובהלכה ב) אל יעבור במחשבתך דבר זה שאומרים טפשי אומות העולם ורוב גולמי בני ישראל שהקב"ה גוזר על האדם מתחלת ברייתו להיות צדיק או רשע. אין הדבר כן, אלא כל אדם ראוי לו להיות צדיק כמשה רבינו או רשע כירבעם.

a mountain. (*Medrash*²⁰). In *Makkas Barad*, the fire and water combined and made peace and it was a major *Ness*. ***

A *Tzaddik* is also above *Tevah* (nature), and for good reason *Moshe* was the *Shaliach* (messenger) for the most spectacular *Nissim*; i.e., the *Makkos*, *Kriyas Yam Suf*, and the *Mon*, etc., because he had worked loads on *Emuna* and *Bitachon*, and only he and *Ahron* weren't afraid to come to *Paroh's* palace despite the ferocious animals guarding it. Those **who work hard on *Inyanei Emuna* and *Bitachon* have a happy life**, and they are above so much unnecessary pain, since they see good in everything, and expect even *Nissim* for *Yeshuos*.

R' Matisyahu Salomon

מורנו המשגיח רבי מתתיהו סלומון זצ"ל
כ"ב טבת תשפ"ד

First Yohrzeit of the *Mashgiach*

R' Matisyahu Salomon *Zatzal*

The #1 Issue of The Universe – *Shalom!*

MAKE PEACE WITH YOUR ENEMIES AND
YOU'LL BRING MOSHIACH!

The *Passuk* says: וַיָּצֵא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִעַם פְּרָעֹה ה' *Moshe* and *Ahron* left *Paroh* (singular). But it should say: וַיָּצְאוּ (plural)?! We can suggest

that they went like one person because of the tremendous *Achdus* between them, and each one was a: לֵב שֶׁשָּׂמַח בְּגְדוּלַת אָחִיו heart that rejoiced with his brother's greatness. Just like before *Har Sinai* it says: וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר: *Klal Yisroel* encamped before the mountain (singular, i.e., *Achdus*) and therefore they were worthy for *Matan Torah*,

so can we say that the reason why *Davka* two people took us out of *Mitzrayim* was because they honored each other and showed *Achdus*, which is the biggest *Koach*. **

R' Meir Stern *Shlita* has told a *Yungerman* in the name of the *Mahara*²¹ that *Machlokes* is the most difficult *Midda* to work on.

People **enjoy** it??! It's a sick addiction, and many

people aren't aware of the fact that they may be quite guilty of this, unless they put special work into it. The *Maharal* also says that it's the most dangerous *Midda*, and we don't have the *Geula* because of it. ***

R' Yitzchok Sorotzkin *Shlita* was *Maspid* R' Matisyahu Salomon *Zatzal*, and he praised his being understanding of different *Shitos* (approaches). We can expound on this area. R' Sorotzkin quoted the *Netziv*²² that *Sin'as*

²⁰ תנחומא אמור (סי' ה) צדקתך כהררי א-ל וגו' (תהלים לו ז) אלו הצדיקים שנמשלו בהרים, שנאמר (מיכה ו ב) שָׁמְעוּ הָרִים אֶת רִיב ה'.

²¹ ספר דרך חיים למהר"ל על פרקי אבות (על משנת כל מחלוקת שהיא לשם שמים וכו', ה יז) אמנם יש עוד בזה מה שראוי שלא יהיה אל המחלוקת קיום, ומפני כי אין דבר בעולם אשר האדם נמשך אליו יותר מן המחלוקת, ואין דבר בעולם אשר סופו לרע יותר מן המחלוקת, יש לבאר דבר זה שידע האדם ויהיה נזהר מעונש המחלוקת, וכמו שאמרו ז"ל (ב"ר פד) כי הגיהנם והמחלוקת נבראים ביום השני, מזה תדע כי ענין הגיהנם וענין המחלוקת דבר אחד הוא. וידוע כי הגיהנם שם הוא הפסד האדם, ומי שראוי אליו ההפסד מקומו הוא הגיהנם, שתראה כי הגיהנם הוא ההפסד בעצמו. וכן הוא בעצמו המחלוקת, שאין המחלוקת רק ההפסד, וזה כי כאשר דבר אחד נחלק לשנים כמו כלי אחד שנחלק לשנים, אין ספק כי דבר זה הוא הפסד ושבירה, וקיומו כאשר הוא אחד, וכו'.

²² הנצי"ב בהעמק דבר בפרשת האזינו עה"פ שחת לו וגו' (לב ה) והנה ידוע דחרבן ראשון היה בשביל ע"ז וגו' וש"ד שהיה להכעיס להקב"ה. וחרבן בית שני חרב מפני שנאת חנם, שהיו עוסקים בתורה ועבודת ה', אך היה רוב שפיכות דמים לשם

Chinam means disliking a *Derech* in *Avodas Hashem* that's not yours. In fact, I would venture to say that one of the main reasons why there are different *Shitos* is to see how people who are from other *Shitos* can tolerate and understand each other. ****

If you were raised *Chasidish*/or *Litvish*, you will automatically lean towards the way you were taught, and be somewhat repulsed by the other *Derech*. You are totally: פסול לעדות (disqualified to judge) since you have a 1000% *Negi'a* (bias) to stick to your own background, and any: התנגדות hostility is total *Sheker* and misunderstanding. How can you trust a Sephardi/or Ashkenazi person who dislikes something about the other kind? ****

Even if he is the most *Chashuva* person, he's still: נוגע בעדות (one-sided) and totally: פסול (disqualified). And even if he has a true and logical *Tayna* (claim) it would be well-worth it if he was also self-critical and realize **that he's also not 100%! So be *Dan L'kaf Zechus*, no matter how crazy the other side is** (so are you)! In *Novardok* they said that **if you are critical and you noticed a *Chisaron*, then you already have your own *Chisaron*, since you didn't see only good.** You are lacking the *Ayin Tova* of *Avraham Avinu*, and instead you are using *Ayin Hara* of *Bilam HaRasha*, *Chas V'shalom*. *****

Even if it's the biggest *Ruchaniyus*. In *Novardok* and *Slabodka*, they both spoke about why the *Rasha*, *Achav*, won wars; since they had *Achdus*, and not *Shaul HaMelech's Tzadikim* who lost wars because

Achdus is
the ability
to tolerate
something
different
than
yourself

they had *Lashon Hara*. (*Yerushalmi*²³). *****
I was encouraged by many *Gedolei Torah* to write about this area, although I sense that our *Dor* has come a long way, and there is tons more understanding and accepting of other *Shitos* than there ever was. Yet, many *Gedolei Torah* insist that we have to work more in this area.

NOVARDOK

The Thrill of Every *Novardoker* TO BE *M'ZAKEH* THE *RABIM*

Zikkui HaRabbim is major in *Novardok*. They say R' Gershon Liebman *Zatzal* was always thinking either of how he could break a *Midda*

and go against his *Ratzon*, or how he could be *M'zakeh* the *Rabim*. The *Ponivezer Rov Zatzal* said that if not for his half a year in *Novardok*, then there would not have been a *Ponivez Yeshiva* in *Bnei Brak*. R' *Chatzkel Abramsky* said that the *Ponivezer Rov Zatzal* had the *Ruach* and similar *Hanhagos* of the *Alter Zatzal*. **

A *Novardoker* respects *Chinuch* much more than most people, especially *Menahalim* are respected, and *Novardokers* try to be *M'chazek* those who run our *Mosdos* and are *Mach'nia* to them. *Shmuessing* in *Inyanei Avoda* is **very *Chashuv*** in *Novardok*. אָז נְדָבָרוּ The *Yi'rei Hashem* spoke to one another; this was very precious to *Hashem*. R' *Avigdor Miller's* first book was called: אָז נְדָבָרוּ (*Rejoice O Youth!*). The main *shmuessing* should be in given problems; i.e., how to take care of my

שמים, שהיו דנים את העובר על איזה דבר שהוא צדוקי ומסור ומורידין, וכדומה, ובזה נעשה הנהגתם מקולקלת מאד, והכל לשם שמים. וכו', ועל זה אמר ד"ר עקש ופיתלתל, שהוא הולך בעקשות ותועה מדרך השכל, ומפותר הרבה, מעורב ומסובך מעשים טובים עם מעשים רעים. וקשה להפריד הטוב מן הרע, באשר הרע נעשה לשם שמים.
²³ ירושלמי ריש פאה (ד ב) אמר רבי אבא בר כהנא, דורו של דוד כולם צדיקים היו, וע"י שהיה להן דילטורים, היו יוצאים במלחמה והיו נופלים וכו', אבל דורו של אחאב עובדי ע"ז היו, וע"י שלא היה להן דילטורין, היו יורדים למלחמה ונוצחין.

Kin'ah or *Kavod* problem with the person who rubs me wrong. Like a businessman who needs to take care of his business. וְתִשׁוּעָה Advice brings success. ***

STORY

Betzalel Goldman gives a Daf Yomi in a big shul in Bnei Brak. One day, some people told him that he's boring, and they enjoyed hearing someone else who gives a better Daf Yomi. The very next day, some other people told him how they enjoyed his Daf compared to a substitute that sometimes gives it instead of him. The substitute was within earshot when they said this! ****

The Way You Think

Vs.

The Way the Torah Thinks

He spoke to a *Novardoker* about his experience. He was asked: "What did you appreciate more? The *Kavod* you got, which is: הַמִּתְכַבֵּד בְּקִלּוֹן חֲבִירוֹ אֵין לוֹ חֵלֶק לְעוֹלָם הַבָּא at the expense of someone else's shame, for which you lose your *Olam HaBah*, or the *Bizayon* you got, which is truly a *Matana* (gift) *Min HaShamayim* since it purifies you from your sins?" ****

In the next world, a person can lose tons of *Schar* since he had so much *Kavod*. R' Shach *Zatzal* said that his *Sefer Avi Ezri* won't do much for him as a *Zechus*, since he had so much *Kavod* from it. *****

STORY

A person went to the *Simcha* of his *M'chutan*, and it took him hours to get there. The *M'chutan* almost didn't look at him, and spent all his time talking with others. He was told that a *M'chutan*, a father-in-law, and many other people in your life are not as simple as you think. They are waiting for *Kavod* and compliments from you; or else you could be in trouble. *****

R' Shlomo Wolbe *Zatzal* said that people

want *Kavod*, and each person waits for the other. The *Talmid* for the *Rebbe*, and the *Rebbe* for the *Talmid*. Each person waits that the other should give him *Kavod* and say "*Shalom Aleichem*" to him. *****

STORY

Meir Kleinstein was speaking to one of the most *Chashuva* people in Lakewood, and this person gave him such a compliment that he thought he was almost a *Lamed Vav Tzadik*. He felt great, especially when hearing such a compliment from a "big name" in Lakewood. Exactly two weeks later, the **same person** belittled him to such a degree that he felt worse than an ant! *****

The *Novardokers* are always making *Leitzanus* out of "almighty" *Kavod*. People don't chap what a fallacy the whole deal is. Look how unreliable people are, and how the same person can say such extremely opposite remarks. You never know where you're standing, and: **don't rely** on people! *****

R' Gershon *Zatzal* told me two *Yesodos* about *Kavod*. 1. Most things that bother people can be traced to nothing but *Redifas HaKavod*, but you are not aware of it, and you fool yourself in being justified in being upset. 2. The opinion of the people around you is truly meaningless, since people are totally *Nogea* in all their opinions. They follow their environments, and their opinion is 99% תְּלִי based on what they've been taught, and what makes them come out ahead. There is usually very little truth in what they think. *****

These days, people don't even remember what they said yesterday. People with *Sechel* aren't sensitive; there is so much energy wasted in wondering about other people's opinions. It's almost like wondering what the wall thinks.

To hear a clear recording of Rabbi Mandel's shiurim, call by dialing:

USA 718 298 2077 / UK 0330-1170305 / Israel 072-398-2980 / Canada 647-797-0056

Here are the ID numbers for last week's Shiurim

When the menu starts, press 9 and the Shiur ID right away or 130# for all shiurim

Parshas Vay'chi 5785

Shiur ID	Duration	Language
342128	2:20	Yiddish
342131	1:20	Yiddish
342129	2:41	Yiddish
342130	2:55	Yiddish
342133	3:31	Yiddish
342135	2:23	Yiddish
342137	1:46	Hebrew
342136	4:40	Hebrew
342139	3:19	Hebrew
342138	4:58	Hebrew
342141	3:58	Hebrew
342140	2:16	Hebrew
342115	3:38	English
342116	3:46	English
342117	4:22	English
342612	43:21	English
342624	3:50	English
342626	5:16	English
342625	7:20	English
343559	47:10	English

**Thank You to all who
already signed up for
the Monthly
partnership!!**

- **Rabbi Mandel will be Davening every Erev Rosh Chodesh for monthly donor's of minimum \$10.**
 - **Any names given will be added to the list.**
 - **To join please email your names to weinberger138@gmail.com or text 8482454278**
 - **To set up a donation please click on this link <https://pay.banquest.com/shaareibitachon> or payments can be made via zelle congshbt@gmail.com**
-

Questions To Rabbi Mandel

Aspire to High Levels of *Bitachon*

Question: The *Rav* mentioned a story about R' Zundel of Salant who had an older daughter that was still in *Shiduchim*, and R' Zundel had *Bitachon* that he was going to get a top *Shidduch*. In the end, he got the famous R' Shmuel of Salant, who became the *Rav* of *Yerushalayim* for seventy years. R' Zundel had so much *Bitachon* and was so positive that he would get R' Shmuel, to the degree that he wasn't even surprised when it happened. How did R' Zundel reach this level?

Answer: I once said a *Pshat* in this. R' Zundel was famous for the quote¹: *כל עכבה לטובה* which means that EVERY SETBACK IS FOR THE GOOD, and R' Zundel lived by this principle. The *Maharal* explains² that "for the good" means "extreme" good. Since this was R' Zundel's *Shita* in life which he lived by, that's how he was able to insist that his daughter's "waiting" so long to find a *Shidduch* was "for the extreme good", i.e. to be *Zoche* to a son-in-law like R' Shmuel. When you have a *Shita*, IT COMES TRUE. Like when you are davening for a sick person, but you don't remember his name and mother's name, yet you insist that this won't get in the way of your *Tefila*; your *Tefila* will actually work. IF YOU BELIEVE IN SOMETHING, IT WILL WORK. The problem is that people have a lot of *Yi'ush* in their *Tefila*.

You can submit your questions to Rabbi Mandel by emailing them to questionsforrabbimandel@gmail.com

¹ כתבי הצדיק רבי יוסף זונדל מסלאנט (מכתב א, עמ' עז, נדפס גם בספר הצדיק ר' זונדל עמ' כה, ובספר פסוקי אמונה וישועה עמ' שנח) אהובי בני, אל ירע בעיניך העיכוב, בין ביפו בין באלכסנדריא, בין בכל מקום שתצטרך להתעכב, הן בעבור ספינה הן בעבור דבר אחר, אל תדחק את השעה כי כל עכבה לטובה.

² מהר"ל (נתיבות עולם, נתיב הבטחון, עמ' רלג-ד) ולפיכך אמר רבי עקיבא כל מה דעביד רחמנא לטב, כלומר כי הוא בוטח בה' כי מה שנעשה לו לטב עביד ומחמת בטחונו בו יתברך נעשה לו הדבר ההוא לטובה דבר שהיה נראה רע וכו'.

והוא יתברך אשר עושה ניסים לצדיקים ששמו בטחוניהם בו יתברך, היה גורם שהיו מאמינים כי ההצלחה היה גורם נחום איש גם זו וכו'. ונראה כי מה שאמר גם זו, לטובה ולא אמר גם זה, כי רצה לומר אף אם נראה לו פורעניות היותר גדול, הש"י עושה ממנו טובה, וזה נרמז בלשון זו שמספרו י"ג, כי הווי הגמור הוא י"ג לך היין שמביא אוי ואבוי ויללה (כמו שאמר למי אוי ולמי אבוי וגו' לך כתיב בפרשת נח אצל היין י"ג ווי"ן, להורות כי היין מביא כל ווי שהם י"ג) ונתבאר במקום אחר כי אלו י"ג ווי"ן הם הפך הטוב הגמור, שהטוב הגמור הוא י"ג (ודבר זה אמרו במסכת תענית אצל ר"א בן פדת שנתן לו הש"י י"ג נהרתא משכי שמן אפרסמון, ובארנו דבר זה אצל להנחיל אוהבי יש, כי הם נגד י"ג מדות שהם מדת טובו של הש"י, והפך זה הוא ווי הגמור ג"כ י"ג) ולכך הוא"ו שהוא לשון ווי הוא י"ג במספרו. ולכך יאמר גם זו לטובה, ר"ל שגם זו שאם נראה פורעניות וצרה גדולה שהוא י"ג כנגד י"ג ווי"ן, על ידי הבטחון בו יתברך נעשה לטוב הגמור, כי הבטחון בו יתברך עדי עד ויכול הוא יתברך שיהיה זה לטובה, ולכך אין לך אות שנקרא אות ההפך כמו הוא"ו שנקרא אות ההפך, דבר זה מורה כי הוא יתברך הדבר שנראה רע הגמור, יכול לעשות ממנו הטוב הגמור, וכל זה מפני שהוא יתברך אחד ובידו הכל, ולכך מן דבר שנראה רע גמור עושה ממנו הטוב הגמור. ולכך מספר אחד מספרו ג"כ י"ג כמספר וא"ו, ולכך היה נקרא נחום איש גם זו, כי נרמז הכל בלשון זו. והבן הדברים שהם עמוקים ואמיתים.

כמה גדול מדת הבטחון שבטוחים בו יתברך בכל לב, עד שכל הדברים נעשים לו לטובה כמו שהיה אצל ר"ע ואצל נחום איש גם זו. כי מפני שהוא היה בוטח בו יתברך שיציל הש"י אותו כי הכל יכול, וכמו שאמר (ישעיה כו ד) בְטַחוּ בּוֹ עַדִּי עַד, כלומר שאף שרואים וחושבים כי כבר אבדה תקותם אל יתיאש רק יהיו בוטחים בו עדי עד כי הש"י יכול להושיע אותם, וכאשר שם בטחונו בו אז על הש"י להציל אותו כאשר שם בטחונו בו יתברך.